

Behöver vi förstå samtalets dynamik för att erbjuda god hörselrehabilitering?

Rikskonferens – audionom- och pedagogdagarna
2017 i Uppsala 3-5 maj

Berth Danermark

Institutet för handikappvetenskap

Örebro universitet

Berth.danermark@oru.se

Innehåll

Nedsatt hörsel, inkludering och psykisk hälsa

(Källa: Folkhälsoinstitutets folkhälsoundersökning 2007)

Att samtala – ett dialogperspektiv

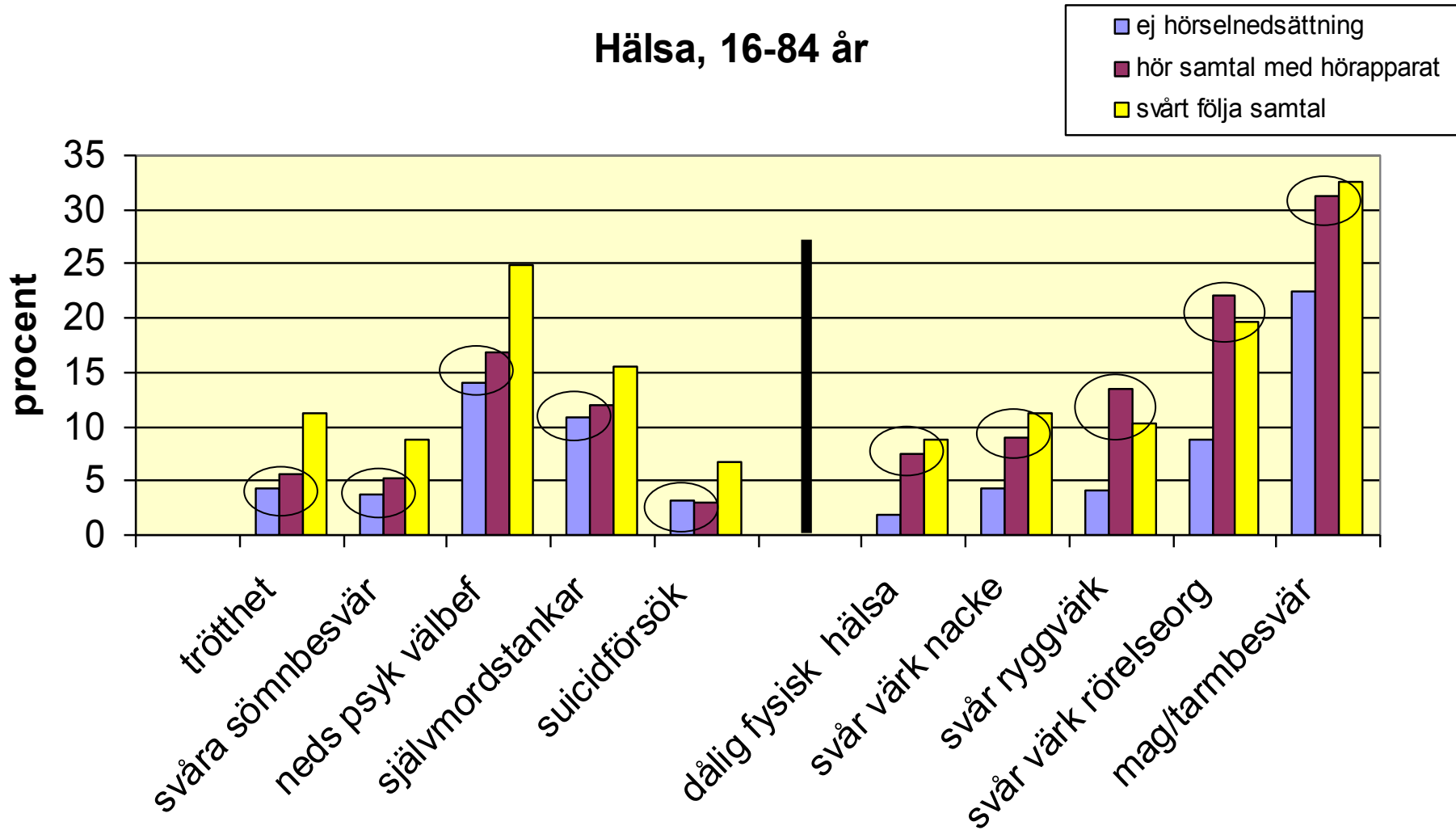
Reparationsstrategier

Vad göra?

Slutsatser

Nedsatt hörsel och inkludering kommunikation)

Hälsa, 16-84 år

Att kommunicera

Att upprätthålla förmågan till kommunikation är den mest avgörande frågan ur ett hälsoperspektiv

Problem med kommunikationen: Den negativa kedjan

Brister i kommunikationen

Hotade sociala band

Identitet i kris

Negativa känslor

Isolering

Att samtala - dialogperspektiv

- Sekvens
  - Handlingsrelaterat
- Gemensamt meningsskapande
  - Symmetri/asymmetri
- Metaspråk

På väg till skolan

Johan är på väg till skolan

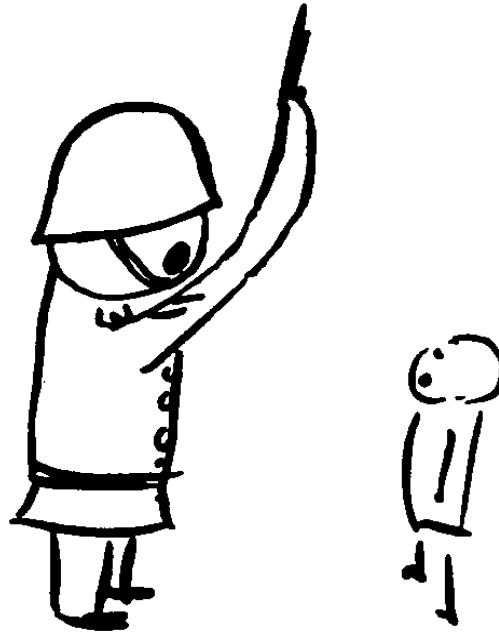
Han är orolig för mattelektionen

Förra veckan hade han inte kunnat hålla ordning i
klassen

Det var inte snällt av läraren att ge honom i uppgift
att ensam få tyst på klassen

Det tillhör ju inte en vaktmästares normala plikter

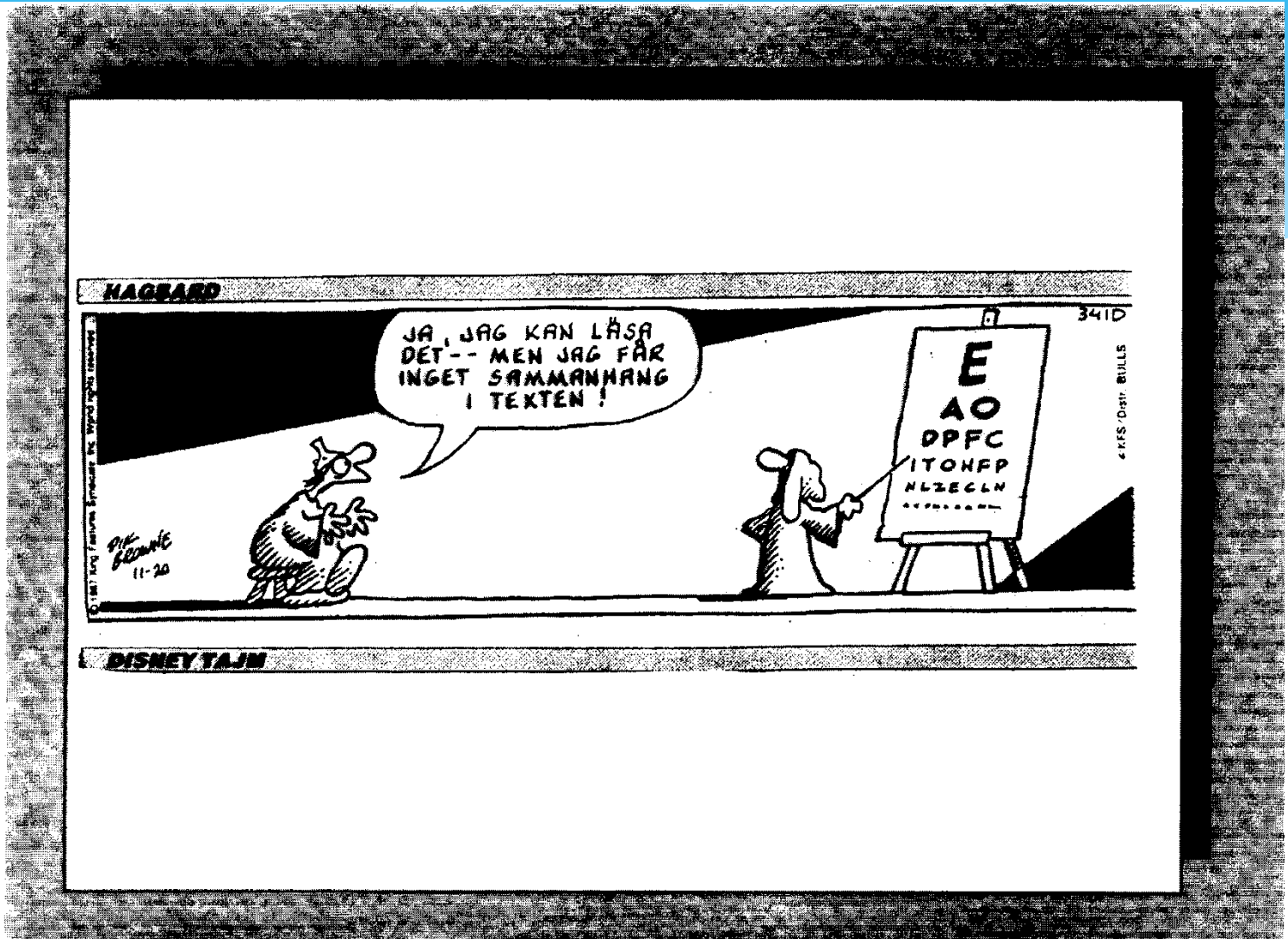
Handlingsrelaterat

- *Halt!*
- *Nej, jag har bara fått en sten i skon.*

Meningsskapande

Metaspråk

Jag är inte arg!!

Ineffektiv reparationsstrategi

- Jaha, i morgon fyller Lisa år
- Va
- Jo ja sa att i morgon fyller Lisa år
- Va

Bättre reparationsstrategi

- Jaha, i morgon fyller Lisa år
- Förlåt, jag hörde inte vad du sa
- Jo, i morgon fyller Lisa år
- Vem sa du fyller år?

Bra reparationsstrategi

- Jaha, i morgon fyller Lisa år
- Förlåt, jag hörde inte vad du sa. Jag har mycket lättare att höra om du inte har handen framför munnen
- Ja förlåt, jo ja sa att Lisa, Pers fru, hon fyller år i morgon
- Jasså, fyller Lisa i morgon

Vad göra?

- Praktiska tips
- Ge akt på meningsskapandet
- Fördela arbetet solidariskt
- Hitta rätt balans
- Ta ansvar
- Utveckla reparationsstrategier
- Tydlig turtagning

Slutsatser

Vi behöver en utvecklad hörselrehabilitering som

- a) uppmärksammar de sekundära effekterna av nedsatt hörsel (ohälsa och utanförskap)
- b) ser frågan om kommunikation i ett biopsykosocialt perspektiv
- c) involverar ”den andre”
- d) har en aktiv brukarmedverkan

Att (åter)erövra samtalet

*En bok om
hörselskada och
kommunikation*

BERTH DANERMARK

Danermark, B. (2005) *Att (åter)erövra samtalet. En bok om hörselskada och kommunikation*. Örebro: LäroMedia AB.

Tack för uppmärksamheten